

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 6 frt., negyedévre 3 frt., 50 kr. egy hórs 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

Felolós szerkesztő:
Ifj. Gily Ede.
Kiadó s laptulajdonos.
Kutasi Imre

Szerkesztőség: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet).
Kiadóhivatal: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint).
Nirdetek a legmersekeitebb arszamitas mellett vétoznak fes
Egyes szám 4 kr.

Egy ur, a ki szeret vadászni.

— A legújabb néppárti röpirat. —

Debreczen, február 26.

Az annyi zajjal és dübörgéssel, annyi villámlás és menydörgés közt létrejött néppárt ügye átkozottan rosszul állhat idehaza, ha már ahhoz a kétes értékű eszközökhöz kénytelen nyulnia, hogy eszméit Bécsen át hirdesse a magyar népnek, hogy népbolondító gombáit az osztrákok fővárosában tenyészse és onnan importálja haza Magyarországra.

„A liberális párt bukása“ a czime annak a Bécsben megjelent „egy konservatív“ tollából eredő röpiratnak, amelylyel a néppárt erősen diszkreditált ügyének segítségére sietnek, amelylyel a szabadelvűség kiirtásának szükségét prédikálják.

A bevezetésben a szerző bevallja, hogy jobban szeret vadászni, mint politizálni. A szép lélek e vallomása igazán fölöslegessé válik, ha az ember a 70 oldalra terjedő brosrúrt csak futólag is átnézi, mert annak minden sora egy egy baklövés, amelyet azonban a szerző a józan hazafiság, a magyar nemzet vitális érdekei- a korszerű haladás, a nemzeti proszperáció, a társadalmi béke ellen irányít.

Igenis vadászatot tart a „konservatív“ szerző mindaz ellen, ami a magyar előtt becses, szent, ami életfeltételét, életforrását képezi sőt vadászatot tart a józan ész ellen is.

Ami a néppárttól származik, az ben

nünket már nem szokott meglepni. Tisztában vagyunk azzal, hogy e pártnak minden eszköz jó, minden ut helyes, minden cselekedett akezeptálható, amely a klerikális-feudális-demagogiális-arisztokraczionális tábor céljait előmozdítja, céljaihoz vezet. A néppártítás e pártnak leg erősebb fegyvere, a társadalmi összevesztés legélesebb kanyara, a felekezeti béke megbontása egyik főotórekvése és a zavarosban a papi- és arisztokráciai uralom megállapítása érdekében való halászás képezi főcélját.

Ily irányelvek által vezéreltetve, nem csodáltuk azt, hogy a nép közé valóban maszlagosító iratokat százezreivel dobott, nem ütöttünk meg azon, hogy a felekezeti megbontás gyászos munkáját végezte, természetesen találtuk, hogy a szenvedélyek, a gyűlölség felélesztésére még a templomi szószéket is felhasználta.

Mi a tapasztaltak után azt hittük, hogy a néppárt vezéremerei oly bolondot már nem produkálhatnak, oly kárhozatos valamivel már nem is állhatnak elő, a mi bennünket meglephetne, ami megbotránkózásunkat fokozhatná.

És ime tévedtünk! Töredelmesen bevalljuk, hogy minden szomorú tapasztalattunk mellett e pártot még mindig jobbnak tartottuk, mint a minőnek a bécsi röpirat azt a világnak bemutatja.

Ha mindezt a bolondgombát, ami ama férczelményben foglaltatik, felakarnók

találni olvasóinknak, akkor éppen az egész röpiratot le kellene nyomtatnunk szóról-szóra.

Minthogy erre nem vállalkozunk, legyen elég itt kiemelni azt, amit mi a néppárt vezetőiről sem tételeztünk fel, hogy nincs e hazának oly esküdt ellensége, oly intenzív gyűlölője, nincs e nemzetnek oly vehemens támadója, a kinek segítségéért ez a röpirat nem könyörög, a kinek a néppárt nevében in ipto forma fel nem ajánlaná szövetségét, a kit a legnyájasabb modorban meg nem invitálna a magyar nemzet elleni hadjáratra.

A szocialistáknak teljes akciószabadságot, az oláhoknak 25—30 mandátumot, a tótoknak és a többi naczionalistáknak is eo ipso legalább annyit az osztrákoknak örök hűséget, ed nunc venio ad fortissimum virum, az udvarnak mély alázatosság mellett a Kossuthisták örök időkre való tönkretételét ünnepélyesen ígérnek.

Együttal Szapáryt kiáltják ki politikai vezérüknek, Zichy Nándort megteszik prófétának és azt a blaszfemiát követik el, hogy Széchenyi Istvánhoz hasonlítják, — Apponyi gróffal is meglehetősen csinján bännak, Ugronhoz meg a siker minden reményével semlegességért könyörögnek.

Siránkoznak a falunépe fölött, hogy politikai harcok idejében a liberalismus a saját érdekei javára használja fel, minél fogva e népet gondnokság alá helyezik

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZAJA.

Az utolsó kapocs.

Egész éjjel ott ült az a fehér asszony a böles mellett; egész éjjel zokogott, most már nem bírja tovább, elszibbadt a teste, lelke, csak néha-néha tör elő kebléből egy elfojtott csuklás. Nem szabad hangosan... ő alszik. Az éjjeli lámpa halvány fénye világítja meg őt is, meg azt a kipirult gyermekfejecskét is, mely nyugtalanul vetődik fehér párnáin ide-oda. Félálomban nyög a kiesi, jajgat keservesen s kacsóival görcsösen igyekszik letépni magáról a takarót. Nagy láza van. Ő pedig csitítja, suttog neki édes, hízog szavakat, ígér neki minden jót és szépet, csak hogy egy kisé eleseneditse s ne hallja folyton a félig nyitott szájacskából kiszakadt borzasztó hangokat. — S a férje? Milyen boldog ember! Mintha semmi sem történnék, olyan nyugodtan horkol.

— Pszt! . . . Csendesesen! . . .

Már kimerült. Hátradől kisé, de azért nem bír aludni. Szemeivel aggódva lesi a gyermek mozdulatait, míg gondolatai messze kalandoznak a multban, mikor ő még boldog volt, talán nagyon is boldog.

Senki sem nevezte másképp, mint így: aranvos Ilonka. A közönség elhalmozta bábérral és tapssal, a lapok már nem találtak dicsőítő szót. Ünnepe volt, mikor fellépett. S ő unatkozott. Unalmas, szinte boszantó volt

az a folytonos, egyhangu istenítés, melyet a primadonnák örökös varazsmosolyával kellett fogadnia, mert különben jaj neki, — a közönség nem tűri, hogy kedvence durezaskodjék vele. Mégis örült valaminek. Amikor csak fel lépett, sohasem hiányzott egy jobboldali páholyból az a magas, barna ifju, a ki valóságos extázissal tapsolt minden jelenete után s többször küldött a szinpadra egy-egy fehér rózsacsokrot. Ez is dicséret volt s még sem boszantotta, sőt örült neki, mert kiérezte belőle az őszinteséget. Vagy talán nem is volt őszinte, de ő úgy érezte. — Ki lehet az a fiu? Nem beszélt még vele soha; nem látta másut, csak a színházban s ott is csak akkor, ha ő játszott. Nem merté kérdezni sem a barátait, sem a barátnőit, mert tartott amazok féltékenységétől s ezek irigységétől. Nem is merté őt jól megnézni. Néha néha bátorságot vett ugyan magának s erősen az arcába nézett, de mikor a tekinteteik találkoztak, mint a bűnös, lesütötte szemeit. Ő nem mert valakinek a szemébe nézni, ő a primadonna!

— Csak ne nyögj angyalom . . . veszünk szép sörényes lovat . . . csak aludj nyugodtan.

Egy soirén bemutatták neki. — A legelső mánás családok egyikének ivakéka volt. Eleinte alig tudott szegény fiu pár szót daogni; de ő is nagy zavarban volt. A gróf felkérte egy tourra, azután egy másodikra, s ő még a harmadikra sem tudott nemmel felelni, pedig a barátai és barátnői majd átszurták őket a szemükkel. Táncz közben a gróf egészen átalakult, a félénk fiura rá sem ös-

mert. Keringett vele gyorsan, eszeveszetten, magához szoritotta, s a fülébe bódító szavakat susogott szerelemről, boldogságról. Ő pedig nem törődött senkivel, nem látta a körülöttük tolongók gunyos mosolyát, s nem halotta kétértelmű ezézésaikat, — mámorosan hajította fejét a vállára, s hagyta magát örülten forgatni . . . tovább . . .

— Sss . . . csak csendesesen . . . csendesesen . . .

Szerette Jenőt, bár sokat küzdött a szívével. Az esze előadta neki szép, logikai rendben, hogy nem lehet a gróft tisztességesen szeretni: lerajzolta az örvényt, melynek fenekén a legutálatosabb posvány vár a sülyedőre, s ő — mégis szerette. Bolond egy jószág az a szív, minél több akadálya van szerelemének, annál görcsösebben ragaszkodik hozzá. S Jenő már csábitotta az örvény felé, azt mondta neki: szökjenek meg. — Szerelmes volt, de a szerelem még nem fosztotta meg egészen eszétől, s komolyan felelt neki. — Előbb az oltárhoz, azután bárhová.

Jenő megbámulta őt, beszélt valamit Isten csodájáról, s elvezette az oltárhoz. Jött azután egy éve a boldogságnak. — Szöktek, bolyongtak egyik országból a másikba, csak hogy meg ne találja őket az apjuk. — Ez a büszke olygarcha el akarta őt ragadni a férjétől, ha lehet: elesábitani arannyal; ha nem: elrabolni erőszakkal. Hogy is mert a fia feleségül venni egy nőt, a ki csak a szeretője lehetne! Az ő menyé legyen egy koldus, egy komédiás nő, egy egy zsidó lány! Az a kölyök meggyalázta a családot, s ezért

kel hirdessék a nagy világ előtt nemzeti dicsőségünket!

A törvényhatóságok, melyek hazánk történetében mindenkor jelentékeny szerepet vittek — részvételükkel egytől-egyig hozzá kívánnak s hozzá is fognak járulni tehetségük-höz képest az ünnepségek fényének emeléséhez. Ezt kívánja tenni vármegyénk közönsége is; s e célból, f. évi február 13-án s folytatva tartott rendes közgyűlésében egyhangú leke-sültséggel elhatározta, hogy a folyó évi június hó 8-án, a koronázás évfordulóján, az Ó Fel-sége szeretett koronás királyunk s a legmagasabb Uralkodóház Fenséges tagjai előtt, a bu-dai királyi varlakban elvonuló hódoló menet-ben, vármegyénk czimerével ellátott kék-fehér lobogója alatt, törvényhatóságunk is részt ve-end bandériumával.

A közgyűlés által a bandérium szervezé-sére megválasztott nagy bizottság — támasz-kodva a közgyűlési határozat azon rendelkezé-sére, hogy — erőnk csekély levén — a költ-ségekre felhasználható alap gyarapítására, tár-sadalmi uton eszközözendő gyűjtés is alkalmazásba vétessék: elhatározta, hogy egy, a vár-megye czimerével ellátandó diszes selyem-zászló költségeinek gyűjtés útján leendő össze-hozása céljából, a szépért és nemesért mindig lelkesülni tudott honleányainkhoz fordul s őket kéri fel szives közreműködésre.

A szervező bizottság Nagyságodat is egyik olyan tényezőül választotta ki, a ki társadalmi állásánál s kiváló egyéniségénél fogva, célunk elérése tekintetében hathatós támogatásunkra lehet.

Bizunk vármegyénk intelligens közön-ségének hazafias érzületében, hogy Nagysá-god által szives adakozásra felhiva, készség-gel meghozzák mindnyájan a nemes célra áldozataikat!

Hisszük, hogy a magyar nőket jellemző honleányi buzgóság, várakozásunkat megha-ladó sikert fog eredményezni!

Teljes bizalommal és tisztelettel kérjük ennél fogva Nagyságodat, — hogy mellékelt gyűjtő ivünket elfogadva, a nagy nemzeti ün-nepre készítendő zászlónk előállításának költ-ségére gyűjteni s a begyűlendő összeget a vármegye alispánjához eljuttatni kegyesked-jék.

A képviselőház ülése.

Budapest, febr. 25.

Molnár Józsiás ma megismételte ismert teoriáit a valutáról, a malomiparról és a külföldi gabonáról. Ezekkel a teoriákkal in-dokolta, hogy miért fogadja el Kossuth Ferenc és Molnár József határozati javaslatait, a melyek iránt azonban nem a legtelje-sőbb bizalommal viselkedhetik, miután a maga részéről nem kevesebb, mint két újabb hatá-rozati javaslattal látta szükségesnek az ország jövőjét biztosítani.

Valósággal föllélekzett a t. Ház, a mikor végre, úgy déltáját, Tuba Jánosra került a sor. A Molnár Józsiás politikai vargabetűi után jól esett hallani Tuba szerény hangu, de azért tartalmas beszédét, a melylyel ki-mutatta Apponyi határozati javaslatának felesleges voltát, egyben pedig az ipar igazi szükségleteit méltányolta szakszerű fejte-géssel.

Helffy Ignác a szélsőbal ismert állás pontjának adott kifejezést. Követte Kossuth Ferenczet a statisztikai adatok összeállításában és felsorolásában és ezekkel is igyekezett bi-zonyítani a közös vámterület átkait és az önállónak előnyeit. E logika természetes kifolyása, hogy a benyújtott összes határozati ja-vaslatok hívéül vallotta magát.

Az ülés végén Daniél Ernő kereske-delmi miniszter nyilatkozott a beadott hatá-rozati javaslatokról, fentartva magának a jo-

got, hogy minden egyes argumentumra később feleljen meg.

A szélsőbal határozati javaslatokról kimu-tatta, hogy azok egyenesen a törvényes intéz-kedésekkel jöttek összeütközésbe és már ennek okáért sem fogadhatók el.

Apponyi a maga javaslatával benne maradt a kiegyezési törvények keretében és így a kiegyezési pártoknak komolyan kell a javaslattal foglalkozniok. Am kétségtelen, hogy ez a határozati javaslat szükséges voltát Apponyi nem bizonyította be. A 67 iki törvények sokkal erősebbek, semhogy intézkedéseiket határozati javaslatokkal kellene támogatni. De másrészt a kormány már eddig is megtett mindent és megszándakozik tenni jövőben is azokra nézve, a miket Apponyi javaslata indítványoz.

Denique ebből a két okból Apponyi Albert gr. határozati javaslatát sem fogad-hatja el.

Apponyi Albert gr. félreértett szavait igazította helyre és aztán a vitát holnapra halasztották.

Millenium.

Mátyás király gyűrűje.

Az ezredéves kiállítás kincsei közt bizo-nyára jókora érdeklődést kelt egy pompás gyűrű, amelyet a hagyomány szerint mint Hollós Mátyás az igazságos viselt. A gyűrűt a történelmi főcsoport kéresére herceg Met-ternich Winmburg Pál állítja ki. Sekloss Königswarth-ból s már be is kül-dötte az igazgatóságának. A gyűrű gazdagon zománcozott arany, közepén egy hosszú he-gyes gyémánttal, a melyen kívül még két ki-sebb gyémánt és négy rubin ékíti. Egészen olyan e gyűrű, mint a minők a Corvin kö-dékek miniatűrjei közé festve vannak. Ez a gyűrű 1829 ig Nagy Mária Czellben volt, a hol Szűz Máriának Nagy Lajos királyunk ál-tal adományozott kegyképen csüngött. A ha-gyomány szerint a szent képre maga Mátyás király akasztotta a gyűrűjét, amelyet épen a kezén viselt. 1827-ben minden szentek éjjelén a mária-czelli templom teljesen leégett s mi-vel nem volt pénz a fölépítésre, a tűzbiztos kincstárában megmaradt kincseket Bécsben elárverezték. Ekkor került a történelmi hi-rességű gyűrű a Metternich hercegi család birtokába. A kincsek elárverezéséből akkor 21000 frt gyűlt be s ezen a pénzen építteik fel újra a templomot.

Felolvasások a milleniumról.

Az ezredéves kiállítás igazgatóságának kezdeményezésére az utóbbi időben mind gyakrabban tartanak a külföldön felolvasáso-kat, előadásokat Magyarország ezredéves ün-nepéről és a nagy nemzeti kiállítás készülő déseiről. Eddig legfőképpen New-Yorkban, Londonban és Párisban voltak ily felolvasá-sok, amelyekről annak idején a lapok is meg-emlékeztek. Most Bécsben is kiterjesztették a ezeket a felolvasásokat. A minap Herma-n Ottó tartott nagy tetszéssel fogadott előadást a bécsi néprajzi társaságban. Most márczius 5-én ismét nagyérdékű felolvasás lesz a bécsi Geografische Geselschaft-ban. Kitünő tudó-sunk Vámbéry Armin tartott felolvasást „Die Abkunft der Magyaren“ czimvel. A jövő hónap derekán Wirtha Vilmos mű-egyetemi tanár folytatja a felolvasó ciklust a bécsi műipar muzeumban, a hol a magyar agyag- és üvegipar fejlődéséről tart elő-adást.

A kiállítás népkonyhája.

Érdekes ülés volt a napokban a kiállít-ás igazgatósági épületében. Az ülésre vagy harmincz magán fogat és fiakker hozta ki a főváros legelőkelőbb köreiből az emberbaráti működésükről ismert hölgyeket, akik azért gyűlték össze, hogy a kiállítás idején felrán-duló földmivések, iparosok, munkások olesó és jó ellátásáról gondoskodjanak. A hölgyek a kiket az igazgató üdvözölt és fogadott, az ülésben kimondották, hogy a kiállítás idejére vezetnek és fentartanak egy olyan nagy nép-konyhát, amelyben minden nap délben és este legalább kétezer ember ebédelhet és va-csorálhat. A népkonyhát, amely mellett lakás barakok is lesznek, a viztorony tőzsomszéd-ságában építik. A konyhát magát ötven négy-

zetméter területen építik 4 nagy katlannal és két hatalmas tűzhelylyel. Ezen kívül lesz a konyha mellett két szakácsné számára 1 szoba hat konyha leányok 2 szobája, 1 szoba a gondnoknő számára és egy nagy éléskamara, alatta pinezével. A népkonyha étkezője nagy fődött helyiség lesz. Ebédre levest, húst, főze-léket és kenyeret adnak az étkezőknek, va-csorára főzeléket kolbászszal. Pénzért nem adnak majd eledelt, csakis az igazgatóság ál-tal kibocsátott szelvényekért. A népkonyha vezetését nem egyesületekre bízták, hanem a megjelent hölgyek „Millenáris népkonyha hölgy bizottsága“ nevében állandó bizottsággá alakultak, s maguk vállalták el a népkonyha szervezését, vezetését és felügyeletét. Ezután a bizottság a követ-kezőképen alakult meg:

Elnökök: Hieronim Károlyné a le-l-n ö k ö k: Kauer Jakabné, Bischitz Dávidné. Tirschl-né. Gondnoknők: özv. Herich Károlyné, Dr. Neumann Arminné, Fleischl Samuné, Láng Ernőné.

Bizottsági tagok: Gárdonyi Neu-mann Frigyesné, Hesz Arminné, Dr Reich Miklósné, Heidelberg Mórné, Beliczki Bébiné szül: Pejácsevich grófnő, Weisz Manfredné, Deutsch Antalné, Schwarcz Felixné, Havas Károlyné, Domonyi Brüll Anna, Lord Lajosné Vészi Józsefné, Dr. Eberné, Koller Henrietta, Tanczer Miklósné, Osztvies Miklósné, Pergel Mária, özv. Hesz Antalné, özv. Rupp Já-nosné.

Egyről-másról.

A kitalálás.

„Mit remegsz? mit zokogsz szerelmes kis lányom? Valami csinylt tétél? No ne félj nem bánom Valld be mért hullatod sok sűrű könnyedet Bizony még kisirod azt a kék szemedet“.

„Két piros arczomat hogy össze csókolta! Karsu derekamat, hogy által karolta! Es mégis elhagyott, a gonosz engemet Jaj hogyne hullatnám sok sűrű könnyemet“.

„Tán te az orcáját vissza nem csókoltad Tán te a derekát általnem karoltad?“ — „De biz az orcáját én is meg csókoltam De biz a derekát én is átkaroltam.“

„Talán csak játszatok? ő tizenöt éves Te pedig tizennégy még csak leszel édes! Nem is tudhatsz te még szeretni kis tulok“... „Oh anyám dehog nem, de nagyon is tudok“.

„Adta két porotya!! majdd az apátok — Hát ki tanított rá vagy kitől láttátok?“... „Senki se tanított, senkitől se láttuk Hanem a kis kertben magunk kitaláltuk“.

I. D.

Vidék.

— Az új országos tébolyda megnyitása. A nagy-kállai országos tébolyda megnyitásának ügyében But h belügyminiszteri osztálytaná-csos és dr. Niedermann, a lipótmezei tébolyda igazgató főorvosa a héten Kállóban volt s közösen megállapították a szükséges intézkedéseket. E szerint az új tébolyda be-népesítését márczius elsején kezdik meg s részletekben fogják az ott most elhelyezendő százharmincz örültet Budapestről Nagy-Kál-lóba szállítani.

— Meguntam az életem. Az öngyilkosok-nak ezzel az ismert jelszavával magyarázta meg borzasztó tetteinek okát egy okányi fiatal szép asszony, a ki még a mult vasárnap dél-előtt gyufa oldattal mérgezte meg magát. Cs. Kincses Gáborné szül. Tóth Eszternek hívták azt a 21 éves szerencsétlen asszonyt, aki egy heti kinos szenvedés után a beadott ellenmérgek daczára is vasárnap meghalt. Dr. Koh n Jenő gyógykezeltte, de minden jó tö-rekvése daczára sem tudta életét megmenteni. A szerencsétlen asszonyt tegnap temették el nagy részvét mellett.

— Véres szerelmi dráma színhelye volt az éjjel a nyiregyházi „Nemzeti kávéház“ Budy Károly, ki egy helybeli üzletben segédeske-dik, szerelmes volt az ottani csinos és fiatal

pénztárosnőbe, ki látszólag viszonzta érzelmeit. Utóbbi időben meglazult a viszony, a leány elhidegült és mást boldogított a kegyével. A szerelmes ifjú annyira fellázította a hűtlenség, hogy az éjjel hatlövetű töltött revolverrel állított be a kávéházba és mulatozás közben négyszer rálőtt a megrémült leányra, ezután maga ellen irányította fegyverét és mielőtt megakadályozhatták volna szándékában, fejbe lötte magát. Mindkettőt halálra vitték a nagy-kállói kórházba. Életben maradásukhoz nincs remény.

Mulatságok.

Debreczen város bálja.

Nagyban folynak az előkészületek Debreczen város közönségének márczius 21-iki báljára, amely páratlanul fog állani az utóbbi évek báli krónikájában. Nemcsak a nagy fény teszi a város bálját kiválóvá, hanem főleg a vigalom nemzeti jellege, a melyet sokféle módon fognak kifejezésre juttatni.

A rendezőbizottság ma kezdte meg a meghívók szétküldését. A meghívók valóban pazar kiállításnak, amelyeken a város színeit viselő czirádák között dombormű nyomásban van a város czimere. Szövege a következő:

Meghívó az 1896. márczius hó 21-én Debreczenben az „Arany Bika” disztermében tartandó zártkörű városi-bálra. Kezdeté este 9 órakor. Jegyek a meghívó előmutatása mellett válthatók és pedig: a személy-jegyek Szent-Királyi Tivadar, a páholy- és személy-jegyek Zádor Lajos ur üzletében és este a pénztárnál. Árak: személy-jegy 3 frt., páholy-jegy 15 frt. Páholyba lépők személy-jegy váltásra nem kötelesek. A tiszta jövedelem háromnegyed része a Debreczenben felállítandó bölcsészeti fakultás s egynegyed része az Emke debreczeni fiókja javára fog fordítottatni.

Háziaszonyok: Simonffy Imréné, dr. Király Ferenczné, Vecsey Imréné. Diszelnökök: Gróf Dégenfeld József főispán, dr. Király Ferencz, dr. Kola János és Thaly Kálmán orsz. képviselők.

A bál bizottság: Simonffy Imre királyi tanácsos, polgármester elnök, Körner Adolf, Márk Endre, Vecsey Imre alelnökök. Miskolczi Jenő háznagy, dr. Magocs György, Ronszik Lajos, dr. Szentpályi Béni jegyzők; Szent-Királyi Tivadar. Zádor Lajos pénztárnokok; Bészler Károly, Pálffy Gábor ellenőrök.

Bálbizottsági tagok: Abraham László, dr. Balkányi Miklós, Berger Jenő, Boczkó Sámuel, Boczán Elemér, Budaházy Endre, dr. Bruckner Ernő, id. Csanak József, Csath Zsigmond, Dalmy Kálmán, Dalmy László, Debreczeni Lajos, Dobieczyk Sándor, dr. Fráter Imre, Géressy Kálmán, Györffy Aladár, Hajdu Gyula, Hanke Lajos, Horváth István, Huttflész Kázmér, dr. Irinyi István, Kardos László, dr. Kenéz Gyula, dr. Kemény Mór, Király Gyula, Kiss Albert, Komlóssy Dezső, Koncz Elek, Kovács József, Kövy Lajos, Lengyel Imre, Mayer Emil, Márton Imre, Medgyasszay Miklós, Murakózy László, dr. Nagy Kálmán, dr. Nagy Zsigmond, Nemes Kálmán, dr. Orbán József, dr. Pallay Béla, Riekl Antal, Riekl Géza, Rössler Richárd, Sámly Béla, dr. Sárvány Gyula, Sesztina Jenő, dr. Simoffy Béla, Sthál Géza, Steinfeld Mihály, Szabó Kálmán, (polgármesteri titkár), Szabó Miklós, Szabó Sándor, Szikszay Gyula, Szücs Kálmán, Szücs Mihály, Tóth Béla gyógyszerész, Tóth István, K. Tóth Mihály, Török Gábor, dr. Varga Emil, Vecsey Zoltán. Végh Gyula, Verlin Sándor.

Az Emke bál. A farsang után bár, de mégis kiváló sikerrel fog az Emke Debreczen sz. kir. városi és Hajdumegyei fiókjának bálja végződni. A nagy érdeklődés, a melylyel a bál mindenfelé találkozik, a teljes siker mellett nyújt biztos garanciát. A harmincz tagból álló táncrendezőbizottság a bálrendezősséggel karöltve fáradozik, hogy a fényes tánc-

mulatságot az azon megjelenőknek feleltetlenné tegye. Maga a táncrendező jelvénye is egyike lesz a legcsinosabbnak. Mind egyik táncrendező egy havasi gyopárt kap jelvényül. A romok kivitelű művirágokat Szirmai né Mészáros Jusztin művirágárnán, Molnár Aranka és Gizella kisasszonyok készítették s valóban gyöngyét képezik a kiváló tanárnő s növendékei kezéből eddig kikerült művészibbnél művészibb virágoknak.

Czigany bál. A debreczeni cigányzenekarok, amelyeknek muzsikája mellett táncoltuk át a farsangot s fogunk táncolni a bőjtből is, fölhasználják a mulatságok kalendáriumának mostani feketeotűs napjait s az egyiket átalakítják piros betűssé, amelyen ők rendeznek bálát, ők huzatnak maguknak talp alá valót s ők fognak táncolni kivilágos kivraddig. A cigánybál márczius hó 8-án lesz a Korona vendéglő tánctermében, ahol Kiss Béla jól szervezett zenekara fog muzsikálni. Belépőjegy 1 frt. A cigánybál iránt máris élénk érdeklődés mutatkozik.

NAPI HIREK.

Debreczen, február 26.

Időjárás.

A központi meteorologiai intézetnek Debreczenbe küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható:

— Február 26. —

— Széles. — Fagy. — Helyenkint csapadék. —

Szotyori Nagy Károly kitüntetése.

Debreczen, febr. 26.

Öszinte örömmel regisztráltuk a hírt, hogy a király Szotyori Nagy Károlyt, a debreczeni ev. ref. egyház érdemekben megőszült, jubiláns énekvezérét a zeneoktatás terén szerzett érdemei elismerésül a koronás arany érdemkereszttel tüntette ki.

A valódi érdemnek juttatott legfelsőbb elismerésről Kiss Áron püspök a következő levélben értesítette a kiváló férfit.

396. szám.

Nagytisztelű Ur!

Ó császári és apostoli kir. Felsege f. é. február 8-án kelt legfelsőbb elhatározásával — mint engem erről a vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter f. é. február 20-án 453. elnöki szám alatt vonatkozóval f. év január 4-én kelt fölterjesztésemre tudósít — Nagytisztelteségednek, mint debreczeni ev. ref. kántor és zenetanárnak a zeneoktatás terén számos éveken át kifejtett sikeres működése elismerésül a koronás arany érdemkeresztet legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Miről — s szívemből örülve személyének e megérdemelt kitüntetéssel való szerencsétlétése fölött s óhajtvá, hogy sokaig élvezze a Felsőegyegek é fényes bizonyítványát — azzal van szerencsém tudósítani, hogy az érdemkereszt átadásával a miniszter Hajdumegye főispánját bizta meg, aki tehát a továbbiakra nézve eljárni és intézkedni fog.

Fogadja kitünő tiszteletem nyilvánítását. Debreczen, 1896. február 24.

Kiss Áron, püspök.

Az érdemkereszt tegnap érkezett meg gróf Dégenfeld József főispánhoz az átadásra vonatkozó kultuszminiszteri megbízással együtt. A főispán haladéktalanul intézkedett, hogy a kitüntetett Szotyori Nagy Károly a város pénteken tartandó rendkívüli közgyűlésére meghívassék.

A rendkívüli közgyűlés napirendje előtt maga a főispán fogja üdvözlő beszéd kíséretében feltűzni Szotyori Nagy Károly mellére a királyi elismerés jelvényét.

Óhajtuk, hogy a kitüntetett érdemes fér-

fiu még nagyon sokáig viselhesse a koronás arany érdemkeresztet és nagyon sokáig folytathassa sikerdus működését, amelynek általános elismerését a király legfelsőbb kegye is megkoronázta.

Rendkívüli közgyűlés. Debreczen város törvényhatósági bizottsága pénteken délelőtt 10 órakor gróf Dégenfeld József főispán elnöklete alatt rendkívüli közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: A közös hadseregbeli lovassági laktanya létesítéséhez szükséges földterület megszerzésének szavazat utáni eldöntése. Tanácsi előterjesztés az eb-adó tárgyában készült szabályrendeletre vonatkozólag. A „rabkört” nek nevezett és a kir. ügyészség által visszabocsátott földterület egy részének az országos tanító árvaaház részére hasznosítására adására nézve. Nagy Ferencz és érdektársainak a Kis-Csapó-utca csatornázása és befásítása ügyében kelt tanácsi határozat ellen beadott felebbezésére és Szirmai né, szül. Mészáros Jusztina művirág készítését tanítónő segély iránti kérelmére.

A helyettes főigazgató. A vallás és közoktatásügyi miniszter Cserhalmy Józsefet, a piaristák debreczeni gymnasiumának igazgatóját a debreczeni főigazgatói kerületbe tankerületi helyettes főigazgatóvá nevezte ki. Cserhalmy József már át is vette a tankerület ügyeinek vezetését.

Katonai gyakorlóterek. A katonai vegyes bizottság ma délelőtt 9 órakor Király Gyula tanácsnok elnöklete alatt ülést tartott, amelyen a katonai gyakorlótereket jelölő és bővítette ki. A Nyulas melletti gyakorlótér mellé a honvéd lovasságnak kijelölték gyakorlótérül a Nyulasnak a lóversenyterrel szemközti részét és kimondták, hogy a pavillon kaszárnya körüli apróbb területek ezután is használhatók gyakorlótérül. Ezzel az ülés véget ért.

A vármegyei közigazgatási bizottság ülése. Hajdumegye közigazgatási bizottsága márczius hónapban kétszer is fog gyűlésezni. Első ízben márcz. 2 ik hétfőjén, kilenczedikén reggel kilencz órakor gyűl egybe, hogy a február havi közigazgatási ügyeket tárgyalja le gróf Dégenfeld József főispán elnöklete alatt. Másodízben mint lapunkat értesítik — a hónap második felében lesz rendkívüli ülése a közigazgatási bizottságnak, amikor a miniszter legújabb határozatához képest a vármegye mult évi közigazgatási életéről készített jelentések kerülnek tárgyalás alá s azután innen terjesztik majd fel azokat a belügyminiszterhez.

Tartalékos tiszték és a fegyvergyakorlatok. A honvédelmi miniszter tapasztalván azt, hogy a tartalékos tiszték és egyéb havi dijasok a fegyvergyakorlatok alóli felmentés kedvezményében aránytalanul nagy számban részesülnek, kivált pedig azon czímen, hogy az állami — közigazgatási, — vagy polgári hatóságnál alkalmazott, tartalékos tisztéknek behívása által a közszolgálat érdeke szenvedne csorbát. A miniszter — mint értesülünk — most kijelentette, hogy jövőre ilyen czímen felmentésnek helye nincsen s éppen azért minden hatóság ideje korán gondoskodjék arról, hogy a behívandó tartalékos tisztet polgári foglalkozásában helyettesítéssel pótolja.

Két tanári állás. A főiskola tanári karában két állás betöltése válik a közel jövőben szükségessé. Az elhunyt Buzás Pál jogtanár tantárgyait dr. Bartha Béla veszi át, az ő tanszékére pedig pályázatot irnak ki. Ugyancsak pályázat utján töltik be a főgymnáziumban Kovács János tanár nyugdíjazásával megüresedő természetrajzi tanszékot.

Kovács, t. iskolai év vé

— A k. között igen tás kellemet nek a termés tás utján sz ha a termés eszközölni al sőbb máju ügyosztályná hetik.

— Telj. nácsa ma c feld József tartott, amel les tárgysoro

— Olcs. kezdve a fót krra szállitta lehet kapni.

— Tart. tonákról var ták a császá családós em állítja ki a számára, a k etek az 1888 tékébe besor a közösháds eloget tettek birtokukban vatalos órák hetik.

— A d. reczeni nők római kátho Ilona kisass eredmények v en egy Istvánhoz,

— Ki f. A millenium Kuczik K s z a y Gyul szelés után hájának. — Debreczen, házi mulats, melyen ne magyaros é nagyban fog ételeket a le főzi.

— Az február 29 i negyedik es ember örül ha rendes ben megünn napot Hog 29-én szüle a sorsnak e lánosságban mentum dol góben levő a várt mege 29-én szüle nyolez eszt napot, amel az bizonyos február 29-i mulva nem nagy megle időt mérk kik el kel tehát, hog az ünnepej nyel, mert — Jót dett uri esa Jusztin urn gyűjtést ino következő tanuskodik Manóné O Jenóné, Va N. N., Ger Boczkó Sá korona. Fo

Kovács, aki immár 40 év óta tanár a folyó iskolai év végén megy nyugdíjba.

— **A katonatartás megváltása** Gazdáink között igen sokan vannak, akik a katonatartás kellemetlenségeit nem szeretik s igyekeznek a természetbeni katonatartástól megváltás útján szabadulni. Ezen háztulajdonosok, ha a természetbeni katonatartás megváltását eszközölni akarják, abbéli szándékukat legkésőbb május elsőjéig a helybeli katonai ügyosztálynál a hivatalos órák alatt bejelenthetik.

— **Teljes tanácsülés.** Debreczen város tanácsa ma délelőtt 10 órakor gróf Dégenfeld József főispán elnöke alatt teljes ülést tartott, amelyen a pénteki rendkívüli közgyűlés tárgysorozatát készítették elő.

— **Olcsóbb a virginia.** A mai naptól kezdve a fűtőszében a virginia szivar ára 5 krra szállítottatott le s darabját 5 krajczárjával lehet kapni.

— **Tartalékosok jelentkezése.** Az öreg katonákról van szó, a kik már régen kiszolgálták a császárt s a kiknek legtöbbje már nős családos ember. A katonaugyosztály most állítja ki a honvédségi igazolványokat azok számára, a kiket, mint debreczeni illetőségűeket az 1885 ik évben a közöshadsereg kötelékébe besoroztak. Ezen tartalékosok, miután a közöshadseregben kötelességüknek teljesen eleget tettek, honvédségi igazoló könyveket a birtokukban lévő igazolvány ellenében a hivatalos órákban a katonaugyosztálynál átvehetik.

— **A debreczeni nők lobogójára.** A debreczeni nők milleniumi lobogójára a helybeli római katolikus felsőbb leányiskolában Gáll Ilona kisasszony gyűjtést indított, a melynek eredményeképpen a mai napon kilencvenegy koronát küldött Donogán Istvánhoz, a zászlóbizottság pénztárnokához.

— **Ki fog főzni a debreczeni csárdában?** A milleniumi kiállítás debreczeni csárdájában Kuczik Mihályné fog főzni, akit Szikszay Gyula a csárda bérlője hosszas rábeszélés után tudott megnyerni a csárda konyhájának. — A Kuczikné főztjét ismeri egész Debreczen, amelyben nem esik egy olyan házi multság, vagy czivis lakodalom sem, a melyen ne Kuczikné főzte volna az izletes, magyaros ételeket. A csárda látogatottságát nagyban fogja emelni az, hogy s magyaros ételeket a leghíresebb debreczeni gazdasszony főzi.

— **Az elsikkasztott február 29 ike.** Aki február 29 ikén születik, annak csak minden negyedik esztendőben van a születésnapja. Sok ember örül ennek, más pedig jobb szeretné, ha rendes ember módjára, minden esztendőben megünnepelhetné a reá nézve nevezetes napot. Hogy örüljön-e valaki, aki február 29-én született, vagy buskomorságba essék-e a sorsnak ezért a különös játékaért, az általánosságban véve mindaddig csak a temperamentum dolga volt, ha csak a jövő erre a függőben levő kérdésre szintén meg nem hozza a várt megoldást, — de hogy az, aki február 29-én született, az idei 29-ikétől számítható nyolcz esztendeig nem láthatja viszont azt a napot, amelyben a napvilágot megpillantotta, az bizonyos. Sajnos, de úgy van, hogy egy február 29-ike elsikkasztódik s négy esztendő múlva nem lesz szökőév. Ez mindenesetre nagy meglepetés, de tudós férfiak, akik az időt mérik és felosztják, így mondják és nekik el kell hinnünk. Akinek módjában van tehát, hogy a születésnapjának örülhessen, az ünnepelje meg február 29-ikét kettős fényvel, mert 1904-ig nem lesz benne része.

— **Jótekonny adományok.** Egy elszegényedett uri családnak Szirmai né Mészáros Jusztin urnő és Molnár Aranka kisasszony gyűjtést indítottak, a melynek eredményéről a következő adakozások nyilvános nyugtázása tanuskodik: Medve Kálmán 4 korona, Aron Manoné, Onnody Lajosné 2—2 korona, Berger Jenőné, Varga Károlyné, Szt. k. T., R. Lipót, N. N., Geréby Fülöpné, Szabó Miklósné és Boczkó Sámuelné 1—1 koronát, összesen 16 korona. Fogadják a napos szívó adakozók az

elszegényedett uri családnak ez uton is kifejezett halás köszönetét.

— **A városi dalegyület közgyűlése.** Debreczen városnak egyik virágzó egyesülete a debreczeni dalegyület márczius hó 8-án, vasárnap tartja meg évi rendes közgyűlését, a városháza nagy tanástermében Márk Endre elnöke alatt. A közgyűlésnek a zárszámításokon és a tisztújításon kívül, rendkívül fontos tárgyat fogja képezni a milleniumi kiállítás alkalmával tartandó országos dalversenyen való részvételi módjainak megállapítása. Ugyanazon napon este a „Bika” szálloda dísztermében dalestély is lesz.

— **Örökbeadó gyermek.** Egy szegénysorú özvegy nő örökbe adja öt hónapos, egészséges fiúgyermekét gyermektelen házaspárnak. Címét a szerkesztőség mondja meg.

Rendőri hírek.

? **Baleset az utcán.** Ma délelőtt végzetes baleset színhelye volt hatvan utca. Egy sebesebben hajtó vidéki szekeres ugyanis Szabó Zsigmond kereskedő előtt, a Hatvan utca sarkán elütötte Hadik Zsuzsát, egy tizenkét éves kis peszonkát, aki olyan szerencsétlenül bukott a lovak közé, hogy jobb karját összetörte. A kis leány jajveszékeltetésére nagy néptömeg verődött össze, de senkinek sem jutott eszébe a gondatlan szekereset tartóztatni, az bünyőségének tudatában elvágtatott. A kis leányt hazakisérték gazdasszonyához.

? **Télen, vagy a verekedők.** Ez nem népszinmű ugyan, nem is Bokorirta, hanem igaz. A kőműves és ács legények így télen keresztül nem igen kapnak semmi foglalkozást. legalább a könnyelműbb része, télen keresztül henyél. Vannak köztük akik pálinkáznak és verekednek, mert az időt csak el kell valahogy ütni. Ez nem zárja ki, — hogy mást is ne ütnének. Szarka András kőműves legény és Balajti Péter ácslegény együtt iszogattak ma délelőtt a „Bárány” korcsmában. Hazafelé menet azonban összekaptak s verekedésbe kezdtek. Ez alatt azután Szarka Balajtit úgy bubon hajította, hogy eszméletlenül terült el a földön. A dolog folytatása a rendőrség előtt lesz.

? **Kinek a felesége?** Két parasztember a kétszáz órákban ugyancsak farkasszemet nézett egymással a miklós-utczában. Azon vitatkoztak meglehetősen nagy hangon, hogy a mellettük álló asszony kinek a felesége? Az egyiknek hitestársa volt, de elvált tőle és a másikkal bagoly hitben éli világát. Most erővel vissza akarta rekvirálni az asszonyt a volt férj. Szó szót követett és talán öltre is mennek, ha néhány baka közbe nem veti magát és el nem választja a küzdő feleket. A regény vége pedig az lett, hogy a két ember összebarátkozott és a találkozás öröme leitták magukat az asszonnyal együtt.

SZINHÁZ.

A szultán.

Évek óta, vagy legalább is a mióta Tiszay Dezső igazgatja a debreczeni színház ügyeit, a tegnapi napig gyengébb operette előadás nem volt színházunkban s a mi sajtóságiak, éppen a kar szállította le annak értékét teljes mértékben alá, holott eddig annak fegyelmességéről vltunk meggyőződve.

A magán szereplők igyekezete kárba vesztett, mert például a második felvonás finalját a kar egyes tagjainak sietsége, vagy nem tudása úgy elrontották, hogy az mindenhez, csak összevágó énekhez nem hasonlított. Nem kutatjuk, hogy kit terhel ezért a felelősség, hanem az érdekelteknek mindenesetre szíves figyelmébe ajánljuk, hogy ebből a fatális operett előadásból a jövőre vonatkozólag vonják le a konzekvenciákat.

B. Ruzsinszky Ilona a czimszerepben gyönyörűen énekelt s a „kipi kopi” dalt megkellett ismételnie.

Roxelant Margó Zelma játszotta a tőle megszokott sikkal és élenkséggel.

Galyassy nagyon szépen énekelt el második felvonásbeli nagy áriáját.

Püspöky, Krémer és Nyilassy komikuma mind végig élénk derűségben tartotta a közönséget.

—d.

* **Szinügyi bizottsági ülés.** A város színházi bizottsága tegnap délután Vértessy István főjegyző elnöke alatt ülést tartott, a melyen Tiszay Dezső szinigazgatónak megengedte, hogy Blaha Lujza asszonynak négy estére, Ábrányiné Wein Margit asszonynak három estére és Szlavianszky Nádiának két estére terjedő vendégszereplései alkalmával a helyárakat 50%-kal felemelhesse. Egyben elhatározta, hogy Blaha Lujza asszonyt, mint aki fényes művészi pályáját Debreczenben kezdte, ideérkezésekor a bizottság nevében Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester vezetése alatt Márk Endre és Rickl Géza tagokból álló küldöttség fogja lakásán üdvözölni. — Tiszay Dezső szinigazgató Komlóssy Desző felszólalására készséggel kijelentette, hogy a két estére terjedő vendégszerepléseken a bérlőknek rendes helyárak mellett adja ki jegyeiket. — Elhatározta ezután a bizottság, hogy márczius 10 ére 2000 frt szubvencziórészt utalványoz ki az igazgatónak. — Linhart Vilmos festőnek a hirdetések függönyre vonatkozó ajánlatát elutasították. — Az ülés végén a bizottság fölkérte Boczkó Sámuel főkapitányt, hogy hívjon össze egy nem hivatalos jellegű értekezletet, amelyen a bizottsági tagok tisztába jöhessenek a szintén meghívandó Komjáthy János szinigazgató terveivel és szándékaival.

* **Vendégszereplések.** Blaha Lujza asszony vendégszereplései végleges megállapodás szerint márczius hó 7-én kezdődnek és tartanak bezárólag 10-ig. — Ábrányiné Wein Margit márczius második, vagy április első feléken három estén, Szlavianszky Nádia orosz daltársulata pedig április folyamán két estén át fog vendégszerepleni.

* **A paraszthűség.** Thán Gyula hírlap-író társunknak fenti című népszinműve, amely a mult saisonban tisztességes sikert ért meg a debreczeni szinpadon, vasárnap este kerül előadásra színházunkban. A darab főbb szerepeit Tiszayné Ellinger Ilona és Klenovitsné Szerómy Gizella asszonyok játsszák. Az előadás iránt élénk érdeklődés jelentkezik.

Különlélek.

+ **Szenzációs műtét.** Prágában a Maydíl-klinikán, mint a P. Ll.-nak távirják, tegnap oly szenzációs műtétet hajtottak végre, mely ha szószerint igaz, roppant feltűnést fog kelteni az egész világon. Egy 19 éves reális-kolai tanuló kiskorától kezdve daganatban szenvedett, mely a gerincoszloptól a gyomorig nyúlt s ez a daganat az utóbbi időben veszedelmesen megnagyobbodott. — A tanuló tegnap operálták, felnyitották a hasüreget s belőle egy zsírral és hájjal benőtt testet vettek ki egy teljesen elsatnyult gyermeket, melynek végtagjai meglehetősen ki voltak fejlődve, de feje nem volt. Valószínűleg oly ikerről van itt szó, mely a másiknak a testébe belenőtt.

+ **A kecskeméti zsidók és a vegyes párok.** A kecskeméti izraelita hitközség a napokban megtartott előjárósági gyűlésen a következő határozatot hozta a keresztyény és izraelita párok megáldására nézve. A kecskeméti izraelita hitközség nemcsak a liberalizmus és egyenlőség szempontjából, de a zsidó vallás azon magasztos elvénél fogva is, hogy „az én házam minden népek imádságos házána nevezetik” s hogy hitünk isteni szel leme az emberek egyesítésében nyilatkozik meg legfőbbégekben, a vegyes párok meg

SCHWARZ MÁRTON

Ingatlan- és Jelzálog-kölcsön

KÖZVETÍTŐ IRODÁJA

DEBRECZEN, Széchenyi-utcza 1813.

Földbirtokok, házak, erdők, tanyák,
kaszálók és szőlőskertek vétele, el-
adása és haszonbérbe adása

a leggyorsabban eszközölnetnek.

Jelzálog-kölcsönök

házakra és földbirtokokra 32 és 42
évi törlesztésre, kedvező törlesztési
feltételek mellett, gyorsan, pontosan
és diszkréció mellett eszközölnetnek.

Lakások kiadása
eszközölnetnek.

Beiratások és felvilágosítások dijta-
lanul eszközölnetnek.

Dijak csak az ügyletek sikeres lebonyolítása után fizetendők.

Vidéki levelekre azonnali válasz adatik.

A korm

(-s.)
éljük. Abuc
ezánál avv
ellenzéki pá
több határo
és pedig les
természetese
mert hisz a
nizsterium k
keseríteni, s
dani szokás
ebből az or
sége és teki

Ez a c
dító okát és
pártok obst
rának, amel
hogy a költ
alatt van és
nyerni? Pe
talában sem
a kormány
szeptember
időben bete
kötelességén
kezdve a k
vált. Hogy
ház mennyi
felelőssége s
bös. Az elle

A DEBREC

A

Fáj a f
jaim zsiabad
végig minden
Indiskré
teté-e. Egy s
nagyon szon
szíve, meglar
zán érzi, mil
Iszonyu
kor Bánnal
kimentünk e
Szinte s
lomha nagy
Egy utcza l
a kód ellen
öltve haladó
A férfi
mennyre
férfias határ
véssel volt a
sen simult
mit az embe
es mindig es
Gömböl
az ütemes ri
bölt, a hossz
Szorosa
nul mentek
köszöntötte
lésre, de bar